

ἀγκραίνου Τσακων.

Ὡς ἀπὸ τύπ. *ἀγκρίζω καθὰ καθίζω-κατσαίνου.
β. GAnagnostopoulos Tsakon. Gramm. 50.

Πιάνομαι ἀπὸ κάτι κυριολ. καὶ μεταφ., ἐπιλαμβάνομαι
ἐνός: Ἀγκράκα ἐὼς πέτρε - τὸ κάλι - τὰν ἀγραία (ἐπιά-
στηκα ἀπὸ τὴν πέτρα - τὸ ξύλο - τὴν ἀχλαδεά). Ἀγκράτρε
δεῖνα τζ' ἔρ' ἔχου ἔδαρι ἄντε τζ' ἐνι τσοῦ (ἐπιάστηκε
ἀπὸ τὸν δεῖνα καὶ ἔχει τώρα ψωμί καὶ τρώγει). Συνών.
γκριώνω.

ἀγκραῖτσα ἁ (ή), Τσακων.

Διὰ τὸ ἔτυμον πβ. ἀγκραῖτχου. Κατὰ τὸν GDeville
tude du dial. Tzacou. 32 ἀπὸ τοῦ ἄγκυρα.

Ἀγκύλη ράβδος τῶν ποιμένων, δι' ἧς συλλαμβάνουν
τὰ πρόβατα ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ. Συνών. ἀγκούλα 1.

ἀγκραμα τό, Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκραίνου.

1) Τὸ ἀφ' οὗ τις ἀναρτᾶται ἢ τὸ ἐφ' οὗ τις στηρίζεται:
Ἐρέκα ἓνα ἄγκραμα τζ' ἐμπαῆκα τὸ βράχο (εὐρήκα στήριγμά
τι νὰ πιασθῶ καὶ ἀνέβην εἰς τὸν βράχον). Ἀφῆτρε τὸν ὕζέσι
ἄγκραμα (ἀφῆκεν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ καλὸν στήριγμα). Πβ.
σκάλωμα. 2) Ὁ κεκαμμένος ἥλος ὁ χρησιμεύων ὡς
κρεμάστρα.

ἀγκρεμ-μα τό, Καλαβρ. (Μπόβ.)

Πιθανῶς σχετίζεται πρὸς τὸ οὐσ. γκρεμός, δι' ὃ ἰδ.
γκρεμνός.

Κρημνός.

ἀγκρίζι τό, Μεγίστ. λιγκρίζι ἄγν. τόπ.

Τὸ Ἀραβοτουρκ. *pergis*, ὃ ἐκ τοῦ Ἑλλην. νάρε-
κισσος.

Τὸ φυτὸν ἄγριον ζαμπάκι, ὃ ἰδ. [*]

ἀγκρινεῖ ἡ, Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγκρινιάζω ἀναδρομικῶς.

Ἀμυχή: Ἐχεις μὲ ἀγκρινεῖ ὡς τὰ μοῦτρα. Συνών.
γρατσουνεῖ, τσαγκρουνεῖ.

ἀγκρινιάζω Ζάκ. ἄγκρινιάζω Μέγαρ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *incrinare* = λεπτῶς σχίζω, διαρρη-
γνύω.

Ἀμύσσω, κεντῶ ἐνθ' ἄν.: Μ' ἀγκρινιάσε ἡ γάττα Ζάκ.
Ποῦ ἀγκρινιάστηκες; αὐτόθ. Συνών. γρατσανίζω, γρα-
τσαρίζω, γρατσουνίζω, γριτσανίζω.

ἀγκριώνω Πελοπν. (Μεγαλόπ.) ἀγκριώνω Πελοπν.
(Γέρμ. Λακων. Μάν. Οἶν.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

1) Ἀγκιστροῦμαι ἀπὸ τινος, ἐμπλέκομαι, κυρίως ἐπὶ
ἀκανθωδῶν, οἷον βάτου κττ. Πελοπν. (Γέρμ. Λακων.
Μάν. Οἶν.): Ἀγκριώσε ὡς ἓνα βάτο Λακων. Ἀγκριώσε τὸ φου-
στάνι μου ἀπὸ τὸ βάτο καὶ σκίστηκε αὐτόθ. Ἀγκριώνει ἡ
ἀγκυρα (ἐμπλέκεται καὶ δὲν σηκώνεται) αὐτόθ. || Φρ. Δὲν
ἔχει ἀπὸ ποῦ ν' ἀγκριώσῃ (ἀπὸ ποῦ νὰ ἐλπίσῃ προστασίαν)
αὐτόθ. β) Μεταβίβαστ. κάμνω τι νὰ πιασθῇ, νὰ προσ-
κρούσῃ Πελοπν. (Οἶν.): Κλαρὶ δὲ θὰ μείνῃ, δὲ θ' ἀγκριώσῃ
ὁ διάβολος τὴ μύτι του || Ἄσμ.

Ἀπὲ μὲ τρώνε τὰ θεριά, ἀπὲ μ' ἀγκριώνει ὁ βάτος.

2) Ἐγγίζω Πελοπν. (Μεγαλόπ.)

ἀγκύλα ἡ, Τῆν. Τσακων. Χίος κ. ἁ.

Μεγεθ. τοῦ οὐσ. ἀγκύλι. Ἡ λ. καὶ παρὰ Σομ.

Κέντρον, ἄκανθα ἐνθ' ἄν.: Μοῦ μπῆκε ὡς τὸ πόδι μὲ
ἀγκύλα Χίος || Μεταφ. φρ. Εἶναι μὲ ἀγκύλα! (ἐπὶ τοῦ ἐν-
οχλοῦντος, τοῦ πειράζοντος) αὐτόθ. || Ἄσμ.

Ἀσπάλαθος θεὰ γενῶ, ἀγκύλα ν' ἀγκυλώσω

ἄγν. τόπ. Ἡ σημ. καὶ παρὰ Σομ. Συνών. ἀγκίδα 5. Ἡ
λ. καὶ ὡς τοπων. Ρόδ.

ἀγκυλεῖ ἡ, Σάμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκύλι.

Πληγή, κτύπημα δι' ἀγκυλίου.

ἀγκυλερός ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀντζυλερός Χίος

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀγκύλι καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-ερός.

Ὁ ἔχων ἀγκύλιον, κέντρον, ὡς ἡ μέλισσα: Ἄσμ.

Νὰ τὸ ἡ μέλισσα... | πάρτε με τὸ ἐμέ!

— Δὲ σὲ θέλομεν ἐσέ, | σκάσ', ἀντζυλερέ!
(σκωπτικόν).

ἀγκύλι τό, Θράκ. Πελοπν. Ρόδ. κ. ἁ. ἀγκύλι Θήρ.
Σύμ. Σῦρ. ἀγκύλιο Ναύστ. Πελοπν. (Μεσσ.) ἀντζύλι
Χίος ἀτζύλ' Πάρ. (Λεῦκ.) ἄγκυλι Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ. ἁ.)
ἀγκέλ' Σάμ. ἄγκυλι Πελοπν. (Μεσσ.) ἄγκυλι Σίφν. ἄγκέλ'
Σάμ. ἄγκυλι Θράκ. (Καλαμ. Περίστ.) ἄγκέλ' Θεσσ. (Ζαγορ.)
ἐγκύλι Κύπρ. ἰγκύλι Λυκ. (Λιβύσσ.)

Τὸ μετγν. οὐσ. ἀγκύλιον = ὄγκινος. Πβ. καὶ Ἡσυχ.
«ἀγκύλη» ἀκόντιον, «ἀγκύλας» ὄγκινους. Ὁ τύπ. ἐγκέλι
κατ' ἐπίδρασιν τοῦ Τουρκ. *engel* = κώλυμα.

Α) Κυριολ. 1) Ὁξὺ τι καὶ ἀγκιστροειδές, καθόλου
ἀκανθα, ἀκίς κττ. Θήρ. Θράκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ. ἁ.) Πάρ.
(Λεῦκ.) Ρόδ. Σύμ. Σῦρ. κ. ἁ.: Μοῦ βῆκε ἓνα ἀγκύλι ὡς τὸ
δάχτυλο Θήρ. Ἐπάτησα ἐν' ἀγκύλι αὐτόθ. Ἐνα ἄγκυλι τοῦ
τριανταφύλλον μὸδῆκε Ἀπύρανθ. Ἄγκυλι τὸ ἀροχλάδας (ἀρο-
χλάδα = ἀγκριαχλάδα) αὐτόθ. || Αἰνιγμ.

Ἐνα πρᾶμα πραγματάκι | ἔχει ἀγκύλια καὶ ἀγκυλώνει
| καὶ φουσκῶς το καὶ φουσκώνει

(τὸ τριαντάφυλλον) Πελοπν. || Ἄσμ.

Τριανταφυλλεῖν ἐφύττεψες μέσα ὡς τὰ σωθικά μου,
τ' ἀγκύλια της φλεγοτομοῦν τὰ φύλλα τῆς καρδιᾶς μου

ἄγν. τόπ. Συνών. ἀγκυλίδα 1. β) Τοῦ ἐχίνου αἱ
ἀκανθαί Χίος: Τῆς ἔρριξε ἓνα ἀχιναιὸ ὡς τὸ πρόσωπο καὶ
γέμισε ἀντζύλια. 2) Τὸ κέντρον τῆς μελίσης, τοῦ σφη-
κός, τοῦ σκορπίου κττ. Θήρ. Νάξ. Σίφν.: Τὸ ἄγκυλι τῆς
μέλισσας Νάξ.

Β) Μεταφ. 1) Σκάνδαλον, ἀφορμὴ ἐρίδων, ραδιουργ-
γία, εἰρωνεία, σκῶμμα δηκτικὸν κττ. συνήθως μετὰ τοῦ
ρ. βάλλω Θεσσ. (Ζαγορ.) Θήρ. Θράκ. (Καλαμ. Περίστ.)
Κύπρ. Πελοπν. (Μεσσ.) Ρόδ. Σάμ. Σίφν. Σύμ. Σῦρ.:
Βάζω ἀγκύλια Θράκ. κ. ἁ. (Συνών. φρ. βάζω ἀγγερίφια
-λόγια, βάζω τὴν οὐρά μου). Ἡβαλε τὸ ἄγκυλι τοῦ
Σίφν. Ἡρθε πάλι νὰ βῆξῃς τ' ἀγκύλι σου Θήρ. Φτάσανι
κ' ἰδῶ τ' ἀγκέλια τ' Σάμ. Αὐτὰ εἶναι ἐγκέλια ἐκείνου Περίστ.
Σοῦ εἶναι ἓνα ἄγκυλι! (ἐπὶ ἀνθρώπου ραδιούργου καὶ σκω-
πτικοῦ) Σίφν. Ἐν' κακὸν ἐγκέλι Κύπρ. || Φρ. Τὸν ἔβα-
λαν ὡς τὰ ἐγκέλια (τὸν ἐρραδιούργησαν) Καλαμ. || Ἄσμ.

Τοῦ μὲ κονφὴ τριτθέφαλη νὰ βῇ καὶ πὺν μέσ' ὡς τ' ἀμπέλι,
νὰ δάκ-κασεν τὸν ἄντραν της, γιὰτ' ἐν' κακὸν ἐγκέλι

Κύπρ. 2) Ὁ χαλινὸς τῆς γλώσσης, ὁ γλωσσοδέτης
Μ. Ἐγκυλ.

